

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„OBRTNI VESTNIK“
 izhaja mesečno dvakrat, in sicer:
 vsakega 1. in 15. v mesecu ter
 stane celoletno Din 40.—
 polletno Din 20.—
 posamezna štev. Din 2.—

Uradno glasilo «Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani» in «Splošne zveze
 obrtnih zadrug v Mariboru» ter slovenskih obrtnih društev v Sloveniji

Uredništvo in upravljalstvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi
 se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
 vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
 navedbo vira.

Štev. pri poštni branilnici
 podružnici v Ljubljani 10.860

XII. letnik.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1929.

Št. 8.

Razsodišče Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je z razpisom z dne 19. marca 1929., št. 27.696/III—28, odobrilo pravilnik stalnega zborničnega razsodišča, ki se bo uradno nazivalo «Razsodišče Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani». S tem smo dobili v Sloveniji poleg borznega razsodišča še novo stalno razsodišče, pred katerim se bodo razsojali spori iz poslov trgovskega, obrtnega ali industrijskega značaja, izvzemši spore med delodajalci in njihovimi nameščenci. Za pristojnost tega razsodišča je treba, da se mu obe stranki podvržeta s pisмено izjavo in da vsaj ena stranka obratuje v naši državi. Sestava razsodišča se vrši tako, da vsaka stranka imenuje iz imenika razsodnikov po enega razsodnika, ta dva pa izvolita iz istega imenika tretjega razsodnika kot predsednika. Imenik razsodnikov je bil objavljen v Uradnem listu z dne 4. aprila 1929., št. 35, na vpogled pa je tudi v zborničnem uradu. Sodbe razsodišča so končno veljavne. Razsodišče je že začelo poslovati in se bo v kratkem vršila tudi že prva razprava. Podrobneje bomo poročali v prihodnjih številkah.

Obrtno društvo v Novem mestu.

Ob desetletnici njegovega obstoja in njegovo delovanje v humanitarnem pogledu.

Dne 17. marca t. l. se je vršil 10. redni občni zbor Obrtnega društva v Novem mestu v napolnjeni dvorani Sokolskega doma. Vseh deset let vztrajajoči predsednik g. Ogrič Filip je otvoril občni zbor s pozdravom na vse navzoče ter zaklical trikratni «Slava!» vsem umrlim članom, po večini članom «Posmrtnega odseka» društva, ki je izplačalo rodbinskim članom pokojnikov 15.270 Din prispevkov.

Nato se je predsednik zahvalil za vztrajno in neumorno sodelovanje vsem gg. odbornikom, ki so ga podpirali vso desetletno dobo predsedovanja, posebno štirje izmed njih, in sicer gg. Košir Jože kot blagajnik, Buk Ferdo kot namestnik in tajnik, Svetec Ivan in Stalcer Jakob kot odbornika, poleg vseh drugih v krajših dobah.

Uspehi društva, če se ozremo v preteklost, so vidni in, rekli bi, neverjetni za čas desetletnega obstoja. Društvo je v povojni dobi uvedlo aprovizacijsko akcijo in oskrbovalo svoje člane z drvmi, premogom, raznimi sirovinami za obrtne izdelke ter naposled z jestvinami, kar pomeni mnogo, če si stavimo pred oči tedanje razmere, ko posamezniku za drag denar ni bilo mogoče, nabaviti si najpotrebnejšega. Vse je društvo razdaljevalo po lastnih cenah, v gotovih primerih celo po znižanih cenah brez vsakega dobička.

Društvo je dalo iniciativo za ustanovitev sličnih «Obrtnih društev» širom Slovenije, ker so stara stanovska društva zaradi mlačnosti članov zaspala. V okviru društva se je pristopilo k osnovanju «Posmrtnega odseka», ki izplačuje v smrtnih primerih, kakor že omenjeno, posmrtnino preostalim svojem pokojnega člana.

Med drugim je društvo v dobi svojega obstoja priredilo mnogo dobro uspešnih veseljenj in drugih zabav, iz katerih dohodkov so se nakazovale podpore onemoglim članom ter težko bolnim obrtnikom. V to svrhu je bila razdeljena vsota 16.259 Din 75 p.

V okviru «Obrtnega društva», ki je po svojih pravilih le za samostojne obrtnike, se je pristopilo

k osnovanju «Pomočniškega odseka obrtnega društva», katerega namen je, pomočniški podmladek krepiti v stanovski zavesti in izobrazbi. Razveseljivo je bilo poročilo zastopnika omenjenega odseka g. Rutarja na občnem zboru, katero kaže močan razvoj odseka na glasbenem polju, v nabavi knjižnice itd. Odsek ima lastne imovine 14.030 Din 95 p, od katere je 8462 Din 67 p obrestonosno naloženih v gotovini.

Društvo se je vedno zavzemalo, da je skupno sodelovalo z vsemi petimi tukajšnjim rokodelskimi zadrugami v gospodarskih zadevah in vprašanjih, ki so vitalne važnosti za obrtni stan. Rezultat tega skupnega dela so številne resolucije in spomenice, ki so bile predložene na merodajna in odločujoča mesta in instance. Društvo je pokrenilo tudi anketo s sodelovanjem vseh zadrug v svrhu pregleda «Srpskega zakona o radnjama» iz leta 1920. z ozirom na avstrijski obrtni zakon. Na sedmih sestankih se je predmet proučil ter nato odposlal Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani.

Po obširnem referatu o desetletnem delovanju, kateremu je bil duša in inspirator g. Ogrič, je slednji izrazil željo, da se v svrhu desetletnice proslavi obstoj z zasnovanjem prireditve večjega obsega. Dohodek te prireditve pa naj se uporabi kot temeljni sklad za lastni Obrtni dom. Predlog je bil z navdušenjem sprejet.

Po tajniškem poročilu g. Buka je sledil podoben referat društvenega delovanja v vsej desetletni dobi obstoja, v kolikor ni tega delovanja že prej očitral predsednik g. Ogrič.

Važno je tudi blagajniško poročilo. Ne toliko za javnost kot za odsotne člane, zadržane od udeležbe na občnem zboru. Poročilo blagajnika izkazuje naslednje postavke: Dohodki: članarina in razni dohodki od prireditev in dohodki za podpore 55.739 Din 92 p. Izdatki: Podpore onemoglim članom in ob boleznih 16.259 Din 75 p; podpore obrtno-nadaljevalni šoli 6310 Din 25 p; inventar 10.616 Din 25 p; najemnina za lokal društva 8174 Din 75 p; upravni stroški 4758 Din 50 p; razni izdatki 1159 Din 50 p; saldo 8460 Din 92 p — skupaj 55.739 Din 92 p.

Blagajniško poročilo je bilo soglasno odobreno po pregledu računskih pregledovalcev gg. Mikoliča in Malija.

Za vestno delovanje se je blagajniku g. Koširju v imenu celokupnega članstva zahvalil predsednik g. Ogrič ter mu sporočil, da je odbor sklenil v zahvalo za desetletno marljivo in vestno vršenje blagajniških funkcij nagraditi ga s skromnim darilom, katero naj mu bo v spomin na desetletni obstoj društva, kar označuje na srebrnem bokalu vgravirano besedilo. Ta akt zahvalnosti je z navdušenjem odobril občni zbor. Blagajnik g. Košir se je zahvalil z izrazi zagotovitve, da bo tudi v bodoče društvu v vsem na razpolago.

Volitve društvenega odbora so odpadle, ker je bila želja navzočih članov, da še nadalje ostane dosedanji odbor. Vsi odborniki so nato brez ugovora sprejeli svoje funkcije še za enajsto leto na čelu s svojim predsednikom g. Ogričem in g. Bukom kot namestnikom.

Istotako se je odobrila povišana najemnina za društveni lokal, ker je povišanje od najemodajalca utemeljeno z opravičljivo motivacijo. Sklenilo pa se je naprositi tukajšnje zadrug, katerim je bila dvorana vedno na razpolago, da po svoji možnosti prispevajo k najemnini. Tukajšnji Invalidski organizaciji pa je dvorana tudi nadalje za njih sestanke brezplačno na razpolago.

Pri slučajnostih je nastala živahna debata zaradi odločnega izterjavanja prispevkov po Okrož-

nem uradu za zavarovanje delavcev. To naj skuša društvo omiliti, da v teh kritičnih časih ne povzroči novih stroškov potom eksekucij. Navzoči uradnik g. Falkner je obrazložil v zmislu zakonite odredbe postopanje Okrožnega urada in izjavil, da gre urad vsakomur na roko, ako ima dobro voljo za poravnava zaostankov in zaprosi za obročno odplačila.

Končno so bili za nesebično delo v društvu na predlog predsednika izvoljeni za častne člane za desetletno delovanje nastopni gg. tovariši: Košir Josip, Buk Ferdo, Svetec Ivan in Stalcer Jakob. Na predlog navzočih, naj se častno članstvo podeli tudi g. Maloviču Matku, ki ima za obstoj in razvoj društva velike zasluge, je bil izvoljen tudi tov. Malovič Matko. Tako ima društvo poleg g. Ogriča, ki je bil že pred leti izvoljen za častnega člana, še zgoraj navedene častne člane ter 65 ustanovnih članov. To je znak društvene sloge in bodočnosti!

Občni zbor «Odseka za posmrtnino» se je vršil naknadno; ta odsek ima svoj delokrog in odbor.

V najlepšem soglasju je nato predsednik zaključil uspeli in nad štiri ure trajajoči občni zbor z zahvalo in pozivom na nadaljnjo vztrajnost.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v II. četrtletju 1929.

I. Družbeni davek.

Davčni zavezanci, ki plačujejo davek na dobiček podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov (družbeni davek), predložijo prijavo v petih mesecih po preteku poslovnega leta, najkasneje pa v 15 dneh po glavnem zboru, na katerem so bili končni računi odobreni.

II. Uslužbeni davek.

Gospodarji so dolžni od uslužbencev pobrane zneske odpremiti davčni upravi najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca. Oni pa, ki redoma nimajo več nego pet zaposlencev, odpremijo pobrani davek do 15. dne po preteku vsakega četrtletja, za mesece januar, februar in marec 1929., torej do dne 15. aprila 1929.

III. Davek na poslovni promet.

Davkoplačevalci, ki vodijo knjigo opravljenega prometa, to je poleg družb oni, katerih promet je v letu 1928. presegel vsoto 360.000 Din, so dolžni do 30. aprila 1929. odpremiti davek od prometa, opravljenega v I. četrtletju 1929. — Ostali davkoplačevalci, to je oni, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, plačajo sočasno z drugimi davki tudi drugi obrok davka na poslovni promet za leto 1929., ker ta še ni odmerjen po višini predpisa za leto 1928.

IV. Dospelost direktnih davkov.

Dokler se ne izvrši odmera poedinih davčnih vrst po novem zakonu, se pobira davek po predpisu v ustrezni davčni obliki minulega leta.

Neposredni davki za II. četrtletje 1929. so dospeli v plačilo dne 1. aprila 1929., plačati pa se morajo najkasneje do dne 15. maja 1929.

V. Taksa na kupone ali dividende in na tantieme.

Od kuponov ali dividend in od tantiem se pobira po pripombi 5. k tarifni postavki 10. taksne tarife enoodstotna taksa. Plačati jo je v 15 dneh po odobritvi bilance.

VI. Dopolnilna prenosna taksa.

Drugi obrok dopolnilne prenosne takse, ako presega letni predpis 500 Din, je plačati od dne 1. do vštete dne 15. aprila t. l.

Vplačilo devetega obroka na delnice Zanatske banke kraljevine SHS v Beogradu.

Vplačilo devetega obroka na delnice Zanatske banke kraljevine SHS v Beogradu za tromesečje april—junij 1929. zapade tekom meseca aprila t. l. Podaljšanje je dovoljeno le do 15. maja.

Za vsako delnico je vplačati v tem tromesečju 6 Din (razlika 4 Din se bo pokrila iz dividende za leto 1928.).

Pozor, delegati Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani!

Generalna direkcija državnih železnic v Beogradu je z odlokom z dne 28. marca t. l., G. D. br. 25.312, odobrila polovično vožnjo po vseh železnicah delegatom, ki se bodo udeležili dne 28. aprila t. l. občnega zbora Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Gg. delegati naj kupijo na vstopni postaji celo vozno karto in naj jo v Ljubljani na postaji ne oddajo.

J. Steinman:

Splošno o poklicni vedi čevljarja.

Izbiranje poklica.

Osnovna šola konča normalno z osmim šolskim letom (od 6. do 14. leta). Starši in učitelj poskušajo določiti dečku že pred zaključkom, kaj naj bo deček v življenju. Mnogo izmed njih kaže že nagnjenje za gotov poklic, drugi pa so še neodločni in se nerazločno izražajo. Večkrat si izbere mladina tak poklic, ki pod nobenim pogojem ne odgovarja njih telesnim in duševnim zmožnostim.

Poklic pa je ravno važna točka v človeškem življenju. Bogata preizkušnja vseh okolnosti, kakor nagnjenje, nadarjenost in možnost za poznejši obstoj, se najčešče ne vpošteva.

Zato naj starši pri izbiri poklica pazijo predvsem na te okolnosti, da pripeljejo svoje sinove na plodnosna tla, da bodo pozneje z izbranim poklicem popolnoma zadovoljni.

Mladenič, ki nima obstanka v zaprtih prostorih, si ne bo izbral težkega poklica čevljarja. Prej bo ta poklic ugajal slabotnim, ker jim delo dovoljuje sedenje. Če ima deček nagnjenje do čevljarstva, ne tvori še morda slaba telesna razvitost nikake zapreke, temveč naj se ob pričetku pouka nekoliko počaka, da se mladenič nekoliko utrdi. Kot prvi pogoj za plodnosno izpeljavo pouka sta poleg veselja do stroke tudi telesno zadovoljivo stanje in duševna zadovoljnost dečka.

Zahteve, ki se stavijo mladeniču za čevljarški poklic, so sledeče:

a) glede telesnerasti:

- 1.) normalna rast, zdravi udje;
- 2.) širok prsni koš, zdrava pljuča in zdravo srce;
- 3.) dober posluš in vid;
- 4.) spretne roke;

b) v duševnem oziru:

- 1.) vzbujajoči in veseli čut;
- 2.) čut oblikovanja in priročnosti;
- 3.) zmožnosti v risanju;
- 4.) zadostna izobrazba v pisanju, računanju in čitanju.

Za dečke, ki imajo veselje za malo umetnost, je poklic čevljarstva posebno prikladen. Dober čut oblik je pa posebna zahteva, če se hoče kdo povzpeli vsaj na srednjo višino v čevljarstvu. Za novo delo, posebno v množinski trgovini se nahajajoče luksuzne ali ortopedijske čevlje, je to prvi pogoj in prinese popolno zadovoljnost in za bodočnost gotovo, stalno in dobičkanosno eksistenco. Čevljar je postal važen del toaleta in poklic čevljarstva se pri občinstvu zelo vpošteva. Zato pa so zahteva do čevljarjev vedno večje in mnogostranske.

Treba je pogledati samo čevljarske izložbe, pa bomo razumeli, da morajo biti pri čevljarstvu tudi izobraženi ljudje.

Nekaj let sem je v navadi, pri skrajšanem učnem času izobraževati le «popravljalce», večkrat tudi samo za delno delo, kjer se zaposlujejo le za pritrjevanje podplatov in snaženje strojev. Starši se posebno opozarjajo, naj svojih sinov ne dajejo v take trgovine ali delavnice v učenje. V takih delavnicah ni priložnosti za popolno izobrazbo v popravnem delu. Za poznejšo popolno izobrazbo pa je treba posebne spretnosti in pridnosti.

Redni letni občni zbor Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani

se bo vršil

v nedeljo dne 28. aprila 1929. ob devetih dopoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10 (pritličje, desno).

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelnika.
- 2.) Poročilo tajnika.
- 3.) Poročilo blagajnika.
- 4.) Poročilo računskih preglednikov.
- 5.) Proračun za leto 1929. in določitev zvezne doklade.
- 6.) Obrtno-nadaljevalno šolstvo.
- 7.) Socialno zavarovanje.
- 8.) Gospodarski napredek obrtništva.
- 9.) Raznoterosti.

*

Če občni zbor ob napovedani uri ne bi bil sklepčen, se bo vršil občni zbor eno uro pozneje, ne oziraje se na število navzočih delegatov.

Vsaka zadruga-članica ima pravico, poslati na občni zbor za vsakih 50 članov po enega delegata.

Občni zbor

„Obrtniške Samopomoči“ Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani

se bo vršil

v nedeljo 28. t. m. ob dveh popoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, pritličje, desno.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelnika.
- 2.) Poročilo tajnika.
- 3.) Poročilo blagajnika.
- 4.) Poročilo računskih preglednikov.
- 5.) Določitev višine podpore.
- 6.) Določitev višine prispevkov.
- 7.) Izporedba pravil.
- 8.) Volitev nadzorovalnega odbora in razsodišča.

*

Pridite na občni zbor in zanimajte se za svojo dobrodelno ustanovo! Lani je umrlo 37 članov «Samopomoči» in smo izplačali 117.500 Din podpor, s čimer smo večinoma revežem pomagali v najhujšem času in največji potrebi, to je v primeru smrti.

Zanimajte se tudi za okrožnico, ki se nanaša na občni zbor, katero bodo dobile vse zadrug.

Če občni zbor ob napovedani uri ne bi bil sklepčen, se bo vršil eno uro kasneje z istim dnevnim redom, ne glede na število prisotnih članov.

Iz organizacij.

Občni zbor Zadruga ključavničarjev za sodni okraj ljubljanski v Ljubljani se je vršil 9. marca t. l. ob štirih popoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Občnega zbora so se udeležili za obrtno oblastvo magistralni komisar g. Čehun Fran, načelnik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani g. Rebek Josip in večje število članov. Občni zbor je otvoril in vodil zadrugni načelnik g. Breskvar Ivan. Za overovatelja zapisnika je imenoval g. Nahtigala. Spominjal se je v preteklem letu preminulih članov gg. Grošlja in Breca. Zborovalci so počastili spomin umrlih s tem, da so se dvignili s sedežev. — Iz poročila načelnika posnemamo, da je zadruga v preteklem letu poravnala več sporov med mojstri in vajenci. Opozarjal je navzoče, naj točno izpolnjujejo svoje obveznosti do zadrug, ki more uspešno delovati samo ob sodelovanju vseh članov. Omenjal je nadalje hvale vredno delo Zveze obrtnih zadrug za dobrobit obrtništva. — Po prečitaju zapisnika zadnjega občnega zbora, ki se je odobril, je sledilo poročilo tajnika. Zadruga je štela koncem lanskega leta 51 članov in 176 vajencev. Preizkušnje so se vršile vsake tri mesece s teoretskim delom v osnovni šoli na Grabnu, s praktičnim pa v delavnici tvrdke Weibl. Uspeh preizkušnje je bil sledeči: 1 z odličnim, 12 z dobrim, 26 z zadostnim in 9 z nezadostnim uspehom. Enemu vajencu je bila učna doba podaljšana za tri mesece. Pri vajenskih

preizkušnjah se opaža vedno večje nazadovanje vajencev. Prejšnji lepi uspehi se ne morejo niti primerjati z uspehi lanskega leta. Največje nazadovanje je opažati v računstvu in kalkulaciji. To pomankljivo znanje je dalo povod zadrugnemu članu g. Martinčiču, da se je začelo resno razmišljati o prirejanju strokovnih tečajev za vajence. Te tečaje bi vodili zadrugni člani, ki bi se prostovoljno žrtvovali za izvedbo tega načrta. Sedanja ureditev obrtno-nadaljevalnih šol nam ne obeča, da bi mogli vajenci ključavničarske stroke dobiti dovolj strokovnega znanja, ki ga zahteva njihov bodoči poklic. Veliko nezadovoljstvo je vzbudilo med članstvom tudi ukinjenje obrtno-nadaljevalnih šol ob nedeljah. Jasno je, da vajenci zaradi kratkega delovnega časa zaostajajo v izobrazbi, saj so prikrajšani za preko 2000 učnih ur na leto. To dejstvo je dalo zadrugnemu načelnstvu povod, predlagati zadrugnemu zboru podaljšanje učne dobe na štiri leta. V triletni učni dobi pri deseturnem delovnem času, ko se je vršil pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah v večernem času, so se vajenci učili 9000 ur v triletni učni dobi, sedaj pa samo 6480 ur, kar pomenja skoraj eno četrtino prejšnjega zaposlenja. Pomočnikov je prijavljenih zadrugi 97, ki so porazdeljeni na 39 članov. — Mezdni sporov v preteklem letu ni bilo. — Zadrugni član in načelnik Zveze obrtnih zadrug ter posle vodeči podpredsednik Vrhovnega obrtniškega sveta g. Rebek Josip je priporočal vsem zadrugnim članom skupno in složno sodelovanje. Deluje naj se skupno ne le v javnosti, temveč tudi v vprašanjih, ki bi prinašala koristi vsakemu posamezniku. Poudarjal je, da mora obrtnik pri reševanju socialnih vprašanj korakati paralelno z delavci. Z energičnim ukrepom Njegovega Veličanstva kralja dne 6. januarja 1929. se je ves položaj v državi izpremenil. Tudi obrtništvo pozdravlja z vsem srečam ta korak, ki edini more dovesti tudi obrtništvo do pravega razvoja in napredka. Izjavlja se proti ukinjenju nedeljskega pouka na obrtno-nadaljevalnih šolah, kar naj gotovi krogi ne smatrajo za znak nazadovanja, temveč stremljenje po napredku. — Zadrugni blagajnik g. Ferjan Maks je podal računski zaključek za leto 1928., ki izkazuje 14.314.51 dinarjev dohodkov in 9874.73 dinarjev izdatkov. Zadrugno premoženje znaša 4439.78 dinarjev. Računski preglednik g. Martinčič Avgust je poporočal, da je našel blagajniške knjige v redu in predlagal, da se izreče načelnstvu absolutorij. Gosp. Martinčič je predlagal nadalje, da se tudi o rednih mesečnih sestankih vodi zapisnik. — Proračun za leto 1929. izkazuje 17.839.78 Din izdatkov in ravno toliko dohodkov. — Za računski preglednik sta bila soglasno izvoljena gg. Martinčič Avgust in Kralj Ivan. — Sklenilo se je podaljšanje učne dobe na štiri leta z dostavkom g. Martinčiča, da zadruga lahko vajenca oprosti v sporazumu z učnim mojstrom po treh in pol leta, če vajenec z uspehom položi vajensko preizkušnjo in se izkaže z odhodnim izpričevalom, da je z najmanj povoljnim uspehom dovršil obrtno-nadaljevalno šolc. Odstavek 2. § 10. zadrugnih pravil se je dopolnil: «Vsak vajenec se mora ob nastopu učne dobe dati zdravniško preiskati, predvsem od zdravnika Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, ki naj zabeleži svoj zdravniški izvid na učni pogodbi.» — Pri točki «Raznoterosti» je med drugimi g. Rebek Josip priporočal, naj se sprejemajo v učno dobo samo taki vajenci, ki so dovršili najmanj dve srednji ali tej enaki šoli. Priporočal je, naj se uvaža predlog g. Martinčiča o prireditvi strokovnih tečajev za vajence. — Zadrugni načelnik je zaključil občni zbor ob sedmih zvečer.

Ptuj. Dne 2. aprila t. l. se je vršilo v prostorih hotela «Pri pošti» dobro obiskano zborovanje zadrug pekov za ptujski in ljutomerski okraj. Občnemu zboru je predsedoval g. T. Lozinšek, Zvezo je zastopal g. J. Zadravec. Zadruga šteje 46 članov in je imela okrog 8000 Din denarnega prometa. Kot letno pristojbino za 1929. je določil zbor 30 Din za vsakega člana. Nevplačane pristojbine iz leta 1928. se iztirjajo upravnim potom. Zadruga se je pod vodstvom svojega načelnika v lanskem letu agilno zanimala za ureditev cen peciva in za ureditev delovnega časa v pekarijah, ter ponovno sklenila zaprositi na merodajnih mestih, naj se z ozirom na zopet aktualno vprašanje delovnega časa in s posebnim ozirom na potrebe podeželskega ljudstva vpošteva njene predloge. Ti predlogi o predvsem, da se nočno predpripravljanje dela določi na 22., eventualno na 23. uro pred polnočjo, ter da se nedeljski počitek osebja določi od nedelje na ponedeljek tako, da se nedeljsko delo zjutraj ob 8. uri konča, a z novim delom šele v ponedeljek ob 22.,

odnosno 23. uri prične. Tem načinom ureditve bi bilo ustrezno ne le pomočnikom in pekovskim mojstrom v manjših mestih in na deželi, ampak tudi podeželskemu prebivalstvu vobče, ki si za nedeljski priboljšek kupuje pecivo in kruh. Jasno je, da je tudi podeželsko obrtništvo eksistenčno odvisno v veliki meri od pametne in pravične ureditve delovnega časa. V svrhu enotnega nastopa je sklenila zadruga pozvati tudi druge pekovske zadruge, da se pridružijo njenemu predlogu, to tembolj, ker je razen v Sloveniji vsepovsod praksa taka, da prične nedeljski počitek v pekarnah po končanem delu ob 8. uri predpoldne, ter traja čez ponedeljek do začetka nočnega obratovanja.

Poročilo o rednem obnem zboru Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev za ljubljansko oblast v Ljubljani. (Dalje.) Šolski odbor obrtno-nadaljevalnih šol v Ljubljani je ukinil nedeljski pouk in uvedel dvakratni tedenski popoldanski pouk na teh šolah. Kakor Zveza obrtnih zadrug in vse zadruge, tako je tudi naša zadruga vzela odločno stališče proti tej uvedbi. Na sestanku Zveze obrtnih zadrug dne 17. oktobra, na katerem je zastopal zadrugo načelnik g. Milko Krapež, so bile sklenjene tozadevne resolucije, katerim se je pridružila tudi zadruga, ki je poslala tozadeven protest velikemu županu v Ljubljani ter šolskemu odboru obrtno-nadaljevalnih šol. Končno se je oglasila pri velikem županu ljubljanske oblasti tudi delegacija načelnikov raznih obrtnih zadrug, ki so proti tej uvedbi protestirali. Tudi pri tej delegaciji je zastopal zadrugo načelnik g. Krapež. Žal, da vsi protesti niso koristili in je ostalo pri tem, kar je sklenil šolski odbor. Kakor znano, ima zadruga že več let podporni fond za onemogle in delanezmožne bivše člane zadruge, iz katerega se daje tudi mala podpora brezposelnim pomočnikom naših strok, da ne nadlegujejo naših članov po delavnica in trgovinah. Kakor prejšnja leta je zadruga tudi v preteklem letu poslala na razne tu in inozemske tvrdke, pri katerih kupujejo člani blago in potrebščine, prošnje za prispevke, oziroma darila v ta fond. Rezultat je bil povoljen, kar je razvidno iz blagajniškega poročila. Iz tega fonda se tačasno podpira stalno en bivši član. — Kakor je zadržano načelstvo vedno štittilo svoje člane napram različnim osebam in tvrdkam, ki ne pripadajo naši zadrugi in ki so posegale, četudi le deloma v naše obrti ter se je zadruga v takih primerih vedno najodločneje zavzela za svoje člane, tako je skušala zadruga tudi med članstvom samim odstraniti vsako nedopustno in samovoljno dejanje, bodisi glede napisov obrtnega in reklamnega značaja, pridevkov, načina izvrševanja obrti itd. — In takih primerov je bilo v preteklem letu dovolj. Vsak razsedni član pa bo to gotovo priznal zadrugi, ki ima pod svojim okriljem zastopati pet obrti in se mora za vsako obrt enako zavzeti, kajti enaka pravica za vse. V takih primerih ima zadruga težko stališče, članstvo pa naj to dobrohotno uvideva. — Vse važne ukrepe in sklepe zadruge je dalo načelstvo potom okrožnic svojim članom na znanje, razen tega pa jih je največkrat tudi objavila v «Obrtnem Vestniku», katerega dobivajo vsi člani. Žal, da marsikateremu članu kljub temu, da je dobil pismeno okrožnico in tiskano obvestilo v «Obrtnem Vestniku», niso bili znani sklepi zadruge in se po njih niso ravnali. Posledice take brezbriznosti so, da zadruga ne more brezhobno delovati in da pri tem kolikortoliko zostaja njen razmah, kar je v škodo tudi članstvu samemu. — Pretežna večina članstva je pri vseh zadržanih dolžnostih zelo točna in vestna, bodisi pri plačevanju zadržanih doklad, bodisi pri kakršnihkoli pozivih in vabilih, na katere se takoj odzovejo, bodisi pismeno ali ustno. Zato apeliramo na vse one člane, ki se ne ravnajo tako, naj imajo malo več obzirnosti in reda. Red mora biti povsod, v vsaki družini, v vsakem društvu, uradu, delavnici itd., zlasti pa mora biti red v vsaki obrtni zadrugi, kjer gre za splošni blagor članstva. Če se bodo člani točno odzivali zadržanim pozivom in se pokorili njenim sklepom in odredbam, toliko lažje in uspešneje bo delovanje zadruge. Koliko dela in stroškov bo prihranjenih zadržugi. Zadržano načelstvo ima po zadržanih pravih pravico, nalagati svojim članom zaradi nerada denarne globe, vendar se te pravice skrbno ogiblje, ker ve in ji je znan mučen položaj današnjega obrtnika, zato pa tudi pričakuje malo več točnosti od nekaterih članov. Zadržani sklepi in odredbe niso kake kaprice ali šikane načelnika ali posameznih odbornikov, tu gre za splošno stvar, ne oziraje se na politično pripadnost ali na zasebne razmere posameznih članov, ampak izključno

za dobrobit zadruge, oziroma njenega članstva, ki ga zadruga zastopa in se zanj zavzema, kjer le more in zna, kakor je to tudi njena sveta dolžnost. — Priporočila se gospodom članom, naj se obračajo v vseh stanovskih zadevah zaupno na zadrugo, ki bo šla vsakemu in v vsakem oziru rade volje na roko in storila vse, kar bo mogoče storiti. — Končno se opozarja članstvo na novi davčni zakon, ki je stopil v veljavo s 1. januarjem t. l. Članstvu se priporočila, da prouči tozadevni uvodni članek v «Obrtnem Vestniku» z dne 1. februarja t. l., kako je sestaviti prijavo za pridobnino, ki jo je vložiti do konca meseca februarja. Dotični članek je res strokovno poučen, zlasti zato, ker navaja vse glavne kakor tudi podrobne podatke in druga važna določila, kako naj se sestavi davčna prijava. Zadruge so dobile od Zveze obrtnih zadrug, oziroma od vrhovnega obrtniškega sveta okrožnico, kako naj se uvrste člani v davčne kategorije po številu pomočnikov ter potem določijo dohodek iz njihovega obrta. Ta nasvet je zelo dober in potreben, vendar za člane naše zadruge neizvedljiv, ker se pečajo naši člani poleg obrti skoro vsi več ali manj tudi s trgovino. Nasvetujemo članom, da svoj dohodek za pridobnino zelo vestno napovedo, ker je novi davek zelo visok in bo marsikateri izmed članov razočaran ob predpisu pridobnine. Odbor je na svoji seji dne 13. februarja t. l. sklenil, da pošlje vsem davčnim upravam v ljubljanski oblasti spomenico, v kateri bo podrobno obrazložil težnje našega obrtnika in sedanji težki materialni položaj zlasti urarske in zlatarske obrti in trgovine ter prosila, da davčne uprave pri obdavčenju teh obrtnikov in trgovcev skrajno milo in liberalno postopajo. — Gospodom članom se toplo priporočila čitanje našega glasila «Obrtnega Vestnika». V zadnjem času prinaša «Obrtni Vestnik» zelo zanimive članke, ki se tičejo vseh panog obrtništva in ki so za obrtnike zelo velike važnosti in koristi. Takih člankov in opozoril drugi listi ne prinašajo, ker ne zastopajo interesov obrtništva kakor «Obrtni Vestnik», ki je slovenski obrtniški list. Tudi naša zadruga pošilja z ozirom na to, da prejema vsi člani «Obrtni Vestnik», vsa važna opozorila in obvestila v ta list članstvu na znanje in ravnanje. Zato je v Vašem interesu, da pazljivo pregledate vsako številko «Obrtnega Vestnika», ali ne vsebuje za Vas kaj važnega in koristnega. — G. tajnik se zahvali vsem gg. odbornikom za prijazno naklonjenost, s katero so mu z raznimi nasveti in strokovnim znanjem olajšali njegovo tajniško poslovanje. Zlasti se zahvali načelniku g. Milku Krapežu, ki je skoro vsak dan izgubljal z njim dragoceni čas, včasih kar po cele ure. Zahvaljuje se tudi načelniku Zveze obrtnih zadrug g. Rebečku in zveznemu tajniku g. Kaiserju, ki sta mu šla vedno z dobrimi in stvarnimi nasveti kot obrtniška strokovnjaka v zadevah združništva rade volje na roko. (Nadaljevanje.)

Najugodnejši nakup oblačil lastnega izdelka na veliko in malo kakor tudi moško perilo samo na veliko nudi tvrdka

JOS. ROJINA
LJUBLJANA
Aleksandrova cesta št. 3.

Razno.

Oblak Matej † Dne 27. marca je na Glincah pri Ljubljani preminul čevljarški mojster g. Oblak Matej. Pokojnik je bil dolga leta načelnik Zadrug čevljarjev v Ljubljani ter član načelstva Zveze obrtnih zadrug. V obrtniških organizacijah je bil jako iniciativen član. Ohranimo ga v blagem spominu!

Potrdila o konkurenčni sposobnosti pri državnih nabavah. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja na novo naredbo g. ministra trgovine in industrije z dne 13. marca 1929. pod št. 3872/III glede izdajanja potrdil o konkurenčni sposobnosti za državne licitacije. V zmislu te naredbe je v potrdilih, katere izdaja zbornica za udeležbo na licitaciji, navesti: 1. s katerim odlokom, kdaj in pod katero številko je bila tvrdka, ki se hoče udeležiti ofertalne licitacije sodno pro-

tokolirana, 2. od katere obrtne oblasti, kdaj in pod katero številko ji je bil izdan obrtni list. Pri tvrdkah, ki niso sodno protokolirane, ker po zakonu niso dolžne biti sodno protokolirane, je treba to v potrdilu posebej navesti. V potrdilu mora zbornica tudi navesti, da je tvrdka nesumljivo nepoporečna, zanesljiva, stanovitna in vztrajna v vsakem poslu, ki ga prevzame ter da je kvalitativno in materijalno sposobna za popolno izvršitev dotične nabave, kar je v potrdilu še posebej poudariti. Po navednem je navesti za vsak konkretni primer tudi predmet in količino nabavke ter državno ustanovo, za katero je dotična nabavka določena. V potrdilu je navesti tudi, katere državna ustanova je objavila dotično ofertalno licitacijo. Zbornica opozarja zato vse interesente, da v prošnjah za izdajo takih potrdil navedejo vse potrebne podatke, da se jim more izdati zaželjeno potrdilo. Takse in pristojbine za potrdilo o konkurenčni sposobnosti tvrdk znašajo 30 Din.

Cankarjeva družba. Delavstvo si je ustanovilo svojo književno založbo «Cankarjevo družbo» ter ob enem s tem postavilo trajen in živ spomenik Ivanu Cankarju. Izdajala bo «Cankarjeva družba» vsako leto na jesen 4 knjige, katere bodo dobivali člani za letno članarino 20 Din. Pozdravljamo ta korak delavstva, ker knjiga je najboljši učitelj in prijatelj vsakega.

Izvoz jugoslovenskih vin v Češkoslovaško. Po obvestilu, ki ga je prejela Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, je ministrstvo za kmetijstvo porazdelilo letošnji kontingent 110.000 hl vina v sodih za izvoz v Češkoslovaško po znižani carinski tarifi na posamezna vinorodna področja na sledeči način: na župsko negotinsko področje 4000 hl, na vršačko področje 30.000 hl, na sremsko področje 16.000 hl, na mostarsko področje 4000 hl, na dalmatinsko področje 43.000 hl, na maslovaško-zagorsko področje 6000 hl, na slovensko področje 7000 hl. Od 10.000 hl vina v steklenicah pa pripade na področje Slovenije 7000 hl, na mostarsko področje 1500 hl ter na dalmatinsko področje 1500 hl, na kar zbornica opozarja vse interesente.

Dostavljanje vagonov za izvoz lesa. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je prejela na spomenico v zadevi nastalega občutnega pomanjkanja odprtih železniških voz za prevoz stavbnega lesa in drv od generalne direkcije obvestilo, da so ukrenjeni vsi koraki, da se pospeši in pojači dotok praznih odprtih vagonov iz vseh področij železniških direkcij v Slovenijo, da bi moglo vozovno vodstvo ljubljanske direkcije poleg potrebe rudnikov kriti tudi potrebe lesne industrije v željenem obsegu. Ob enem obvešča generalna direkcija zbornico, da je zaprosila v svrhu ojačanja izvoza in promptne odpreme stavbnega lesa v mozemstvo tudi italijanske in madžarske državne zeleznice, da odstopajo naši železniški upravi dnevno večje število praznih vagonov, kateri se bodo uporabljali izključno za prevoz stavbnega lesa.

Deerarizacija pošt v Sloveniji. Ministrstvo pošt je iz spomenic in protestov, ki jih je prejelo pretekli teden iz vseh prizadetih krajev Slovenije, končno vendar le uvidelo nevzdržnost svojega prvotnega intransigentnega stališča, ko ni hotelo v vprašanju razdržavljanja pošt nič popustiti in o reviziji odloka št. 6001 z dne 7. februarja, o katerem smo nedavno obširneje razpravljali, ničesar slišati. Na spomenico zbornice za trgovino, obrt in industrijo je sedaj odobrilo, da 32 pošt, ki štejejo nad 28.000 delovnih enot letno, to so pošte, ki se nahajajo v važnih industrijskih in trgovskih eksportnih središčih, ostanejo še nadalje državne pošte. S tem je prvi del naše akcije dosegel popoln uspeh. Glede ostalih 41 pošt se je doseglo, da se je izpremenila prvotna razvrstitev in so se jim določili prejemki po delovnih enotah preko razredov, ki jih določa pravilnik o pogodbenih poštah, tako da jim je zasiguran neokrnjen nadaljnji obstoj v sedanji obliki. V zameno se je moralo sicer 15 drugih pošt deerarizirati, in sicer: Cerklje ob Krki, Dobrovnik v Prekmurju, Dravograd, Gorenja vas (Poljanska dolina), Gornja Lendava, Hoče, Kozje, Križe (na Gorenjskem), Loka pri Zidanem mostu, Lukovica, Nova vas pri Rakeku, Sv. Jurij ob Ščavnici, Sveti Peter v Savinjski dolini, Videm-Dobropolje, Zgornja Sv. Kungota tako, da je število erarnih pošt v Sloveniji padlo sedaj od 164 na 108. Erarne ostanejo še nadalje pošte Beltinci, Brezno (ob Dravi), Cerknica, Črna pri Prevaljah, Devica Marija v Polju, Guštanj, Jesenice-Fužine, Kostanjevica na Krki, Kranjska gora, Križevci pri Ljutomeru, Medvode, Mengeš, Metlika, Mežica, Mokronog, Moste pri Ljubljani, Moškanjci, Poljčane, Radeče pri Zidanem mostu, Rajhenburg, Ruše, Sodražica, Stari trg pri Ložu,

Sv. Jurij ob južni železnici, št. 11j v Slovenskih goricah, Šmartno ob Paki, Velenje, Velike Lašče, Vič, Vojnik pri Celju, Vranksko in Žužemberk.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Pragersko se bo vršila potom ofertne licitacije dne 23. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Kaj je „DAMASCLENE“?

To je platno za namizne prte, ki ne sprejme madežev, če se je po uporabi obriše z mokro cunjico. Se da lepo zlikati, ker vročina ne škoduje; je prožno, se ne lomi in ostane vedno kot novo.

Glavna zaloga za SHS.
„LEVANTE“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 30

Odpiranje in zapiranje obratovališč v Beogradu od 1. aprila. Z naredbo upravnika mesta Beograda z dne 20. oktobra 1928. bodo v času od 1. aprila do 30. septembra odprta obratovališča v Beogradu od 7. do pol 13. ter od 14. do pol 20. ure. — Mearska in klobasičarska stroka od 5. do pol 13. ter od 15. do 20. ure. — Brivnice od 6. do 12. in od 14. do 20. ure. — Pekarne od 5. do 13. in od 16. do 20. ure.

Nabava kopalnih oprem. Gradbena uprava mornarice v Boki Kotorski potrebuje v tekočem letu

Restavracija „Ljubljanski dvor“

vljudno vabi vse cenjene kolege-obrtnike, nadalje trgovce, trgovinske potnike in vse slavno občinstvo k obilnem obisku.

Izborna domača in primorska kuhinja ter izvrstna samo pristna vina. Abonenti se sprejemajo.

Najsolidnejše cene!

Z odličnim spoštovanjem

M. PETRIČ.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiro zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika.

Ceniki franko. Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška cesta 4.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

DOVOLJUJE POSOJILA NA MENICE IN KREDITE

V TEKOČEM RAČUNU VSEM KREDITA

ZMOŽNIM OSEBAM IN TVRDKAM

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50. (v lastnem poslopu)

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

ELEKTROINDUSTRIJA

BERGODAC & Co.

d. z o. z.

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica št. 6.

Največja izbira splošnega elektro-instalacijskega materiala, žarnic, svetilk, elektro-aparatov in strojev. Sortiran **RADIO-oddelek.**

L. Mikuš
tvornica dežnikov

Ljubljana

Mestni trg 25

Ustanovljeno 1889.

Skrbno izde/ovanje!

Največji izbor!

Najnižje cene!

Preobleke!

Popravila!

TEODOR NOVOTNY

prva Ljubljanska higijenična parna izdelovalnica vseh vrst slaščic, medic, keksov itd.

LJUBLJANA

vogal Masarykove in Jegličeve ceste (na Friškovcu)

OBRTNA BANKA

v Ljubljani

Centrala: Kongresni trg 4.

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 2508.

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje.